

*„A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél.
Amit ez a kor elront vagy elmulaszt később helyrehozni nem lehet.
Ezekben az években eldől az ember sorsa jóformán egész életére.”*

(Kodály Zoltán)

Budakalászi Bölcsőde

...gyermeké mosolya a mindenünk...

SZAKMAI PROGRAMJA

Intézményvezető:

Villám Zsuzsanna

Intézményvezető-helyettes:

Bernáth Tiborné

Székhely: 2011 Budakalász, Budai út 10.

Telefon: +36 (26) 340 255, +36 (70) 333 6041

www.budakalaszibolcsode.hu

info@budakalaszibolcsode.hu

Előszó

Magyarországon az első bölcsődét 1852. április 21-én Forrayné Brunszvik Júlia alapította, ezzel elindította a csecsemő és kiskorú gyermekek közösségi nevelését. Felismerte, hogy felkészült szakemberek (a kisgyermeknevelők, régen gondozónők) segítségével, igen hatékonyan tudják a gyerekek szocializálását és nevelését végezni. Ez a szemlélet fokozatosan tért hódított az országban, s néhány emberöltő alatt széleskörű intézményi hálózattá növekedett.

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának (a továbbiakban: Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

Az Alapprogram fejezetei valamennyi bölcsődei ellátásra (bölcsődére, mini bölcsődére, munkahelyi bölcsődére, családi bölcsődére) vonatkoznak, az egyes ellátási formák sajátosságainak figyelembevételével. A jogszabályi előírások, a szolgáltatást igénybe vevők szükségletei és az intézményi adottságok alapján a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak helyi szakmai programot kell készíteni, amelynek meg kell felelni az Alapprogramban foglaltaknak. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

Fenti irányelvek érvényesülése mellett került átdolgozásra a Budakalászi Bölcsőde Szakmai programja.

„Kívánjuk, hogy a magyar bölcsődeügy kiválóságainak példájából (is) töltekezve gondozzák, neveljék türelemmel és szeretettel a jelen csemetéit, a bennük rejlő jövőt, jövőnket – a magyar jövőndőt!” (Vokony Éva: Kis magyar bölcsőde-történet)

I. A BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE ADATAI

Az intézmény neve: BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE

Az intézmény székhelye: 2011 Budakalász, Budai út 10.

Az intézmény székhelyének telefonszáma: +36 (26) 340 255

Intézményvezető: Villám Zsuzsanna

Vezető-helyettes: Bernáth Tiborné

Tagintézménye: Mályva utcai tagintézmény (2011 Budakalász, Mályva utca 1/b.

Telefon: +36(26) 631 366

Tagintézmény-vezető: Nagy Andrea

E-mail: info@budakalaszibolcsode.hu

web: www.budakalaszibolcsode.hu

Az intézmény ellátási területe: Budakalász Város közigazgatási területe

Férőhelyszáma: 30 fő + 48 fő (székhely és telephely intézményben)

Fenntartó neve: Budakalász Város Önkormányzata (2011 Budakalász, Petőfi tér 1.)

A bölcsőde nyitva tartása: hétköznapokon és munkanapokon 6:30 – 17:30 óra között.

Szakmai program felülvizsgálati ideje: 2020. november

A szakmai program felülvizsgálatának, átdolgozásának és fenntartói jóváhagyásának ideje: 2017. november.

II. A bölcsőde szakmai programjának tartalmi összefüggéseiben az alábbi jogszabályok az irányadók:

- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról a
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról
- 2012 évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról szóló

- 257/2000. (XII.26.) Kormányrendelet - a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvénynek a szociális valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 369/2013.(X.24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 10/2008.(VI.28.) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter által adományozható szakmai elismerésekről
- 235/1997.(XII.17.) Kormányrendelet- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 15/1998.(IV.30.) NM rendelet- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet - a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 8/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet - a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet - a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 33/1998.(VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- helyi önkormányzati rendeletek: 20/2002.(XII.18.) a térítési díjakról, 26/2016.(XII.16.) a bölcsődei ellátásokról és azok igénybevételéről,
- Országos Bölcsődei Alapprogram, szakmai módszertani levelek
- A bölcsődei nevelés–gondozás országos alapprogramja
- A bölcsődei nevelés–gondozás szakmai szabályai

III. A BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE ALAPTEVÉKENYSÉGE – a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátás

A Budakalászi Bölcsőde a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény (Gyvt) 42-43. §-aiban, illetőleg a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 35-48.§-aiban rögzített feladatokat látja el:

„A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára.

A bölcsőde feladata a három éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, a fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.”

Bölcsődei ellátás keretében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nktv.) 4.§.25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

A Budakalászi Bölcsőde az alapellátáson túl egyéb szolgáltatást (speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatások) infrastruktúra, tárgyi adottságok és feltételek hiányában nem tud vállalni.

Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsőde a jogszabályi lehetőségek alapján az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásként - speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, sószoba, baba-mama klub, játszó csoport működtetésével, házi gyermekfelügyelettel és gondozás biztosításával, játék és eszközkölcsonzéssel is - *foglalkozhat, ha megvannak hozzá a szükséges személyi és tárgyi feltételek.* Ezek a szolgáltatások térítési díj ellenében vehetők igénybe.

Mivel a Budakalászi Bölcsőde nem rendelkezik tej- és főzőkonyhával, ezért egy éves kortól tudja fogadni a gyermekeket. Jelen feltételek és adottságok mellett 1-3 éves gyermekek alapellátását, napközbeni gondozását-nevelését végzi.

A Budakalászi Bölcsőde a meglévő feltételekkel, *jelen infrastruktúrájával nem tud szolgáltatásbővítést vállalni.*

Az önkormányzat a megnövekedett bölcsődei férőhelyigények kielégítése érdekében a *bölcsődei alapellátás megszervezésének elsődlegességét* várja el az intézménytől.

IV.A HELYI TÁRSADALMI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

Budakalász lakóinak száma az elmúlt néhány évben jelentős mértékben növekedett és növekszik jelenleg is. A települést sok fiatal választja lakóhelyéül. A főváros közelsége és a település kertvárosias jellege vonzerőt jelent a családok számára. A Kormány által bevezetett családi otthonteremtési kedvezmények (CSOK), támogatások igénylésének lehetősége sok fiatal és család számára nyújt segítséget a „fészekrakáshoz” és a gyermekvállaláshoz. Ennek köszönhetően egyre több otthon, lakás, családi ház építése kezdődött el a település újonnan felparcellázott, belterületbe vont településrészein (Klenyity I-II., Prekobrdo, Kálvária út, Klisovác utca, Kőbányai út). A betelepülések számának növekedése, az otthonteremtési támogatások és népszerű adókedvezmények, a kedvező földrajzi fekvés mind-mind a város lakónépességének és a gyermekszületések számának *évenkénti* növekedését eredményezi.

A lakónépesség és a 0-3 éves gyermekek létszámváltozása Budakalászon:

év	lakónépesség (fő)	bölcsődés korúak száma		
		0-1 éves	1-2 éves	2-3 éves
2014	10 886	104	79	125
2015	10 910	87	114	85
2016	11 641	97	96	135

(1.táblázat - Forrás: népesség-nyilvántartás)

Budakalász településképében a kertvárosi elemek a meghatározók, a település emiatt is igen keresett a betelepülni szándékozó családok, fiatal párok körében.

IV.1. A budakalászi bölcsődei hálózat bemutatása

Az önkormányzati fenntartású BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE két épületben, a Budai út 10. szám alatti székhelyen és a Mályva u. 1/b alatti telephelyen egy vezetői irányítással működik. A bölcsőde a

jelenleg hatályos alapító okirata, valamint működési engedélyeik alapján (Budai út 30 fő + Mályva utca 48 fő) összesen 78 bölcsődei férőhelyet biztosít a budakalászi 1-3 éves kisgyermeknek.

IV.2. A budakalászi bölcsőde BUDAI ÚTI INTÉZMÉNY bemutatása

A bölcsőde *1980-ban*- amikor a település lakosságszáma 7861 fő volt - az akkori lakossági igények hatására, az adott lehetőségekből eredően - családi házból került kialakításra, s a mai napig megőrizte családi környezetét, falusias jellegét. Ennek eredményeként a csoportszobák is „családias” (szoba) méretűek, ahol a helyiségek, csoportszobák méretétől függően 7-12 fős csoportok kialakítására nyílt lehetőség. Az ezredforduló előtt négy csoport és főzőkonyha is működött az intézményben.

Jelenleg az intézményben tálaló-, melegítőkonyha üzemel, a bölcsőde három csoportban fogadja a kisgyermeket. A közétkeztetési feladatokat vásárolt szolgáltatásként külső, az önkormányzat közbeszerzési eljárása során nyertes cég (most érvényes szerződés szerint a Junior Zrt) látja el.

2014. augusztusáig ez az egy bölcsőde biztosította a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátását.

IV.2.1. A Budai úti Bölcsőde tárgyi adottságai, feltételei

A 328 m²-es épület folyamatos, évenkénti felújításával, új fürdőszoba-építéssel, nyílászárók cseréjével, a fűtésrendszer részleges korszerűsítésével, a bútorzat és eszközök, játékok folyamatos frissítésével igyekezett az önkormányzat az elvárt ellátás színvonalát biztosítani. Ma már két fürdőszobai helyiséggel és két gyermekátdóval működik a bölcsőde. A szép, tágas kert, játszó udvar a szülők összefogásával került kialakításra, amely a bölcsőde egyik nagy vonzereje. Mozgásteret, biztonságot, csendet és nyugalmat biztosít a mindennapi mozgáshoz, szabad levegőzéshez, játékos időtöltéshez. A bölcsőde bútorzata és játékeszközei a kisgyermek életkorának és sajátosságainak megfelelő, az intézmény vezetése mindig gondot fordított az elavult, régi eszközök cseréjére, új, korszerű, balesetmentes játékok beszerzésére.

Két külön álló épületben van a gazdasági egység:

- tálalókonyha, mosogatók, raktárak
- mosoda, vasaló helyiség, takarítószer raktár,
- kazánház (karbantartó műhely)
- iroda, személyi öltöző, zuhanyzó, nevelői szoba.

A bölcsőde berendezési tárgyai, játécai, mozgásfejlesztő eszközei az életkori sajátosságoknak megfelelő, lehetővé teszik a nyugodt és kiegyensúlyozott munka végzését, a kisgyermek harmonikus fejlődését, fejlesztését, az intézményben dolgozók közösségformálását, amihez munkájuk terén a fenntartó és munkáltató biztosítja az innováció, az ön- és továbbképzés lehetőségét.

Feladatunknak tekintjük, hogy a gyermekek fejlődéséhez szükséges biztonságos, gyermekbarát – hangulatos és esztétikus környezetet mindenkor megteremtjük, biztosítjuk. Játékkészletünk színes és fantáziát keltő, amelyben minden gyermek megtalálja a fejlettségének és érdeklődésének legjobban megfelelőt.

A játszóudvarok biztonságos mozgástérként szolgálják a levegőn való tartózkodás, mozgásigény kielégítésének élményét.

IV.2.2. A Bölcsőde személyi állománya

A bölcsődében széles korosztályú, az érettebb és tapasztalt, valamint a pályakezdő és lendületes, fiatal szakemberek végzik az ellátást. A személyi állomány rendezett, ebben az épületben jelenleg 10,5 álláshelyen 11 munkatárs dolgozik:

munkakörök	foglalkoztatás	létszám
intézményvezető	teljes munkaidőben	1 fő
kisgyermeknevelő	teljes munkaidőben	6 fő
dajka-takarító	teljes munkaidőben	2 fő
konyhalány	teljes munkaidőben	1 fő
kertész-karbantartó	részmunkaidős (napi 4 óra)	1 fő
összesen:		11 fő

(2.táblázat - Forrás: a bölcsőde SzMSz-e)

A jogszabályi és szakmai követelmények alapján jelenleg három csoportszobában, 12, 10, 8 fős csoportlétszámokkal, összesen 30 fő kisgyermeknek biztosít férőhelyet a Budai úti Bölcsőde.

A kisgyermeknevelők szakirányú végzettséggel (felsőfokú szakképesítéssel) rendelkeznek, gyermekbarát, szerető, derűs munkahelyi légkörben gondozzák-nevelik a gyermekeket.

A bölcsődés gyermekek egészségügyi ellátását, egészségfejlődését szolgáló gyermekgyógyász főorvos (megbízási szerződéssel állományon kívüli) gyermekcsoportonként havi 4 órában látja el a feladatát mindkét bölcsődei épületben.

A szükséges személyi állomány irányszámaint és a munkakörök betöltéséhez szükséges képzési előírások szabályairól a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet az irányadó.

A Budai úti Bölcsőde az ezredforduló után egyre nehezebben tudott a növekvő férőhelyigényeknek megfelelni, évről-évre nőtt az elutasított felvételi jelentkezők száma.

Budakalász a kedvező földrajzi helyzetéből adódóan, egyre vonzóbb lakóhellyé vált az agglomerációba kiköltözők számára. Érezhetővé vált a családok gazdasági stabilizálódása, egyre több család vállalt több gyermeket, s igénylik a kedvező szociális, családtámogatási kedvezményeket, és kezdenek új otthon teremtésébe.

Mivel a családfenntartók egyre inkább a karrierépítés és jövedelemszerzés folyamatosságára fókuszálnak, ezért *a bölcsődei nevelés igénye egyre erőteljesebben jelentkezik országos és helyi viszonylatban is.*

IV.3. MÁLYVA UTCAI TAGINTÉZMÉNY - „Aprók háza” Bölcsőde

A gyermeklétszám és a lakosság szám prognosztizált emelkedése ismeretében Budakalász Város Önkormányzata a jövőt építve pályázott és 2012. évben 150 MFt uniós pályázati támogatást nyert bölcsődei *férőhelybővítésre*. Az elnyert és 90 MFt saját forrásból egy új, korszerű, két egységes, négy csoportos bölcsődét épített a Mályva utcában.

Mivel a pályázati projekt csak bölcsődei férőhelybővítést támogatott, így a meglévő 30 fős Budai úti Bölcsőde *kapacitásbővítéseként* +48 férőhellyel bővült a budakalászi bölcsődei férőhelyek száma. A beruházás a Budai úti székhelytől kb. 900 m-re lévő telephelyen valósult meg, több mint 650 m² alapterületen.

Az intézmény a 2014. augusztus 28-ai ünnepélyes átadása óta teljes kihasználtsággal működik, a kisgyermek, a szülők, s az ott dolgozók öröme, kedvére, nagy-nagy elégedettségére.

Az épület formája, hangulata nagyon jól illeszkedik a gyermekek játékos, vidám, fantáziadús mesevilágához, az új bútorzatok, eszközök, környezetbarát játékok nagyon jó lehetőséget biztosítanak testi-lelki-érzelmi fejlődésükhöz, személyiségük formálódásához.

A Telepi Óvoda közvetlen szomszédsága, az óvodai udvar közelsége segíti a közösségi ismerkedést, együttélést, barátkozást, fejleszti a gyerekek szocializációs képességét, megkönnyíti részükre a bölcsőde-óvoda átmenetet.

IV.3.1. A Mályva Bölcsőde infrastruktúrája, tárgyi eszközei

A Mályva utcai épület állapota nagyon jónak mondható, a beépített gépek, eszközök, bútorzatok minősége garantálja az esetleges problémák, szükséges hibajavítások alacsony szinten tartását. Az épület faszervezetei hamarosan, 1-2 éven belül kezelést, ápolást igényelnek. Az udvar burkolt és zöldfelületi aránya kellő mozgásteret biztosít minden évszakban a kisgyermek sokmozgásos, játékos szabadtéri tevékenységéhez. Minden csoportszobához tartozik terasz, amelyen keresztül közvetlen kertkapcsolata is van a csoportoknak. Egységenként 1-1 nagy, árnyékolóval ellátott homokozó biztosítja a szabadtéri játékos tevékenységet.

A csoportszobák és a játszóudvar, terasz bútorzatai, játékeszközei az uniós szabványoknak megfelelő, korszerű és modern. Anyagában és formájában gyerekbarát, a kisgyermek korosztályához igazodik.

A játékok fajtái, típusai és mennyisége lehetővé teszi a nyugodt, kiegyensúlyozott játéktevékenységet.

IV.3.2. A Mályva Bölcsőde humán erőforrásai

A Mályva utcai Bölcsőde dolgozói közössége négy éve alakult, az intézményvezető jelenleg 12,5 álláshelyen 13 dolgozót foglalkoztat:

munkakörök	foglalkoztatás ideje	létszám
kisgyermeknevelő	teljes munkaidőben	8 fő
dajka-takarító	teljes munkaidőben	2 fő
konyhalány	teljes munkaidőben	1 fő
gazdasági ügyintéző	részmunkaidős (napi 6 óra)	1 fő
kertész-karbantartó	részmunkaidős (napi 4 óra)	1 fő
összesen:		13 fő

(3.táblázat - Forrás: a bölcsőde SzMSz-e)

A hatályos alapító okirat és az új telephelyen megépült intézmény a (2014. évi) érvényes működési engedélye alapján 48 férőhelyen, a jogszabályi és szakmai követelményeknek megfelelően négy csoportszobában nyújt napközbeni ellátást a Budakalászon élő, állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező 1-3 éves korú gyermekeknek. A kisgyermeknevelők szakirányú végzettséggel (felsőfokú szakképesítéssel) rendelkeznek, az elmúlt években az alkalmazottak körében bekövetkezett személycserék, a kisgyermeknevelők családalapításával, gyermekvállalásával, nyugdíjazásával, illetve egyéb szakmai indokokkal magyarázható. Ettől függetlenül stabil, megbízható az alkalmazotti kör mindkét épületben.

IV.4. Bölcsődei kihasználtság az elmúlt évek adatai alapján

2013/2014. nevelési évben csak a Budai úti Bölcsőde működött három csoporttal.

A Mályva utcai beruházásnak köszönhetően a 2014/2015-ös nevelési évtől már két épület fogadta a helyi bölcsődés korú kisgyermeket. Ebben a nevelési évben minden bölcsődei felvételi kérelemnek eleget tudott tenni a bölcsőde vezetése, a Mályva utcában teljes kapacitással, négy csoporttal, viszont a Budai úton a 2014/2015. és a 2015/2016. nevelési években csak két csoporttal működött a bölcsődei ellátás. Ennek oka a 2013. évi alacsony (64 fő) gyermekszületés száma.

Az elmúlt néhány év gyermeklétszám és bölcsődei férőhelyigényének nagyfokú emelkedésével a 2016/2017. nevelési évben mindkét bölcsődei épület teljes kihasználtsággal működött, azaz a Budai úton újra 3 csoportban, a Mályva utcában továbbra is 4 csoportban fogadták a dolgozók a gyermekeket.

A 2017/2018. nevelési évben szintén mindkét bölcsődében a teljes kihasználtság a jellemző, 1-2 szabad férőhely fenntartásával, az évközben jelentkezők számára az ellátás lehetőségének biztosításával.

A Kormány család- és szociálpolitikai intézkedéseinek, valamint Budakalász kedvező adottságainak köszönhetően a beköltözések intenzitásának *további növekedésére lehet és kell számítani.*

A bölcsődék tényleges napi kihasználtságát vizsgálva, a kisgyermek gyakori betegségei, hiányzásai miatt átlagosan kb. 65-70%-os a napi tényleges részvételi arány. Ez az őszi náthás és hideg téli időben még tovább csökken, ami érthető, hiszen a kisgyermeknek testileg, fizikailag erősödniük kell, hogy ellenálló képességükkel a közösségi élet okozta kihívásoknak megfeleljenek.

A bölcsőde iránti igény erősödése, a várható jövőbeni teljes kihasználtság a bölcsőde szakmai színvonalának, a dolgozók szerető, barátságos munkavégzésének is köszönhető.

IV.5. A bölcsődét használók igényei

A városban élők képzettségi és foglalkoztatási helyzetének köszönhetően a 0-3 éves gyermekek között alacsony a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, ami szociálpolitikai és gyermekvédelmi szempontból mindenféleképp pozitív jelenség, hiszen ezek az adatok a kisgyermekek szempontjából a teljes, stabil családokban történő nevelkedést jelentik.

Ugyanakkor nem elhanyagolható az a gyakori jelenség, hogy a **SZÜLŐK** a biztos jövedelemszerzésük, karrierépítésük érdekében egyre több időt, energiát fordítanak a munkahelyi elfoglaltságaikra, észre sem veszik, hogy ennek legnagyobb elszennvedője a saját gyermekük. Nem csak a gyermekkel töltött időt rövidítik le, hanem annak tartalmát, minőségét sem tudják biztosítani. Sajnos, egyre kevesebb a családdal közös program és játék, a meseolvasás, a sikerélmény, ami éltetője a kisgyermekek kiegyensúlyozott személyiségfejlődésének.

Fenti jelenségből kiindulva egyre nagyobb feladat és felelősség hárul a bölcsődei **KISGYERMEKNEVELŐKRE**, hogy a szülőkkel közösen, velük szorosan együttműködve segítsék a gyermekek fejlődését. A nevelői munka sajátossága, hogy végighúzódik a kisgyermekkor kezdetétől a felnőttkor küszöbéig. A legkisebekkel való bölcsődei tevékenységek „alapozzák” meg a későbbi (óvodai, iskolai...) ismereteket, fejlődéseket, fejlesztéseket, ezért is rendkívül fontos és felelősségteljes, ugyanakkor különleges és csodálatos ez a feladat.

A bölcsődés korosztályra eddig kevésbé jellemzően, de manapság egyre gyakrabban tapasztalható a korai fejlesztés szüksége..., annak hiánya. A magzati korban, a szülés alatt, szülés után, a csecsemő és kisgyermek korban őket ért (ismert vagy rejtett) káros hatások lehetnek a kisgyermekek fejlődési rendellenességeinek okai. Lényeges, hogy az erre utaló jeleket a lehető leghamarabb észrevegyék a szülők, kisgyermeknevelők...

Az ilyen és ehhez hasonló helyzetekre, azok kezelésére is felkészültnek kell lennie minden kisgyermeknevelőnek, illetve a fejlődési hiányosságok *felismerésével* segítséget kell nyújtani a szülőknek.

Minden **GYERMEK** szeretve és szeretettel érkezik e világra. Számára az elsődleges, ösztönös és természetes reakciója a mosolya, amellyel feltétel nélküli érzelmet közvetít. Ezzel a szeretetteljes mosollyal kommunikál, ez az ő beszédnyelve, az életöröm kifejezése.

Minden szülő és kisgyermeknevelő feladata, hogy a gyermeki értelem kinyílásával, ez az életöröm megmaradjon.

V. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK, BÖLCSŐDÉNK SZAKMAI MUNKÁJA

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (továbbiakban (Alapprogram)), a szakmai munka szabályozásának legmagasabb szintű dokumentuma, iránymutatást ad a helyi programok elkészítéséhez, az egységes nevelési-gondozási elvek érvényesítéséhez. Az Alapprogram a hazai bölcsődei nevelés-gondozás értékeire épít és keretjelleggel határozza meg a nevelés-gondozás fő céljait, helyzeteit, feladatait. A szakmai munka követelményeit foglalják össze a Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet által összeállított szakmai módszertani levelek, amelyet minden kisgyermeknevelőnek ismernie, s munkájában a benne foglaltakat érvényesítenie kell.

A Budakalászi Bölcsőde a hatályos jogszabályok és alapító okirata alapján 1-3 éves *gyermekek napközbeni ellátását, gyermekjóléti alapellátást* biztosít. A bölcsőde mind szervezeti, mind szakmai önállósággal rendelkezik, munkáját a bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramjára épülő szakmai programja és éves munkaterve alapján derűs légkörben, gyermekszerető munkatársakkal végzi.

Intézményünk alapkonceptiója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a bölcsőde iránt. Ezzel kezdődik a gyermekek megismerése, a bölcsődei nevelésnek, gondozásnak a megtervezése. Olyan szolgáltató intézmény működtetése a célunk, amely alapellátás keretében, alaptervékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A nevelés - gondozás célja a szeretetteljes biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés - gondozás, családias, derült, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

V.1. A bölcsődei nevelés és gondozás

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel

nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés.

A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében, minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

V.2. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

❖ A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

❖ A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

❖ A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

❖ A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

❖ A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

❖ A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

❖ Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

❖ Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán éréseinek, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermeknek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

„Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy és a világmindenség megismerésének igénye, csak annak kibontakoztatását kell elősegíteni”

(Maria Montessori)

V.3. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

V.3.1. A “tanulás”, mint játékos tapasztalatszerzés

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a

lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

V.3.2. A gondozás

A gondozás egy bensőséges interakciós, bensőséges, intim helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermek személyes és szocializációs kompetenciája kialakulását segítjük azzal, hogy engedjük aktívan részt venni a gondozási helyzetekben. Bátorítjuk arra, hogy próbálkozzon, közben érezze a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét, elismerését. Így a gondozás jelentős mértékben befolyásolja az önállóság kialakítását.

V.3.3. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken

keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

V.3.4. Játék

A gyermekkor alapvető tevékenysége, annak legfontosabb eszköze a játék. Segít a világ megismerésében, befogadásában és testi, értelmi, érzelmi, szociális fejlődésében. A játék a gyermek „természetes nyelve”, fejleszti mozgását, érzelmi támaszt nyújt számára, kognitív fejlődését segíti, lehetőséget nyújt a társas kapcsolatok fejlődésére. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (hely, idő, hangulat, eszközök) biztosításával, kezdeményező magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

„Segíts nekem, hogy magam csinálhassam!”

V.3.5. Mondóka, ének

A mondóka és az éneklés a *mindennapi nevelés része*, segíti a kisgyermek beszéd-készség fejlődését, életkorhoz igazodva gazdagítja érzelmeit, feloldja gátlásait. Kapcsolatteremtő, közösség és hangulatépítő, tipikusan örömforrás a számára. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek későbbi zenei fejlődésére is.

V.3.6. Vers, mese

A versnek elsősorban a *ritmusa*, a mesének pedig a *tartalma* hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, közös képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzetet, érzelmi biztonságot jelent a gyermek számára. A mesék által fejlődik ember- és természetismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, valamint gazdagodik szóincse, fejlődik beszéd-készsége. A mese segíti az önálló véleményalkotás alakulását is.

V.3.7. Alkotó tevékenységek

A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, egyes technikák megmutatásával, az alkotókedv ébrentartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti

az alkotó tevékenységek iránti érdeklődését, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

“A kisgyermeknevelőnek ötlettár a fejében, eszköztár a szekrényében”

A szülőket ösztönözni kell a gyermekeikkel való közös tevékenykedésre. Dalos, mondókás és az évszakhoz, a közelgő ünnepekhez illő verses *összeállítások (füzetek) készítésével*, továbbá az otthoni alkotó tevékenységhez az *„ötlet börzével”* segíthetjük a családi nevelést, a szülő-gyermek kapcsolat elmélyülését, a gyermekek személyiségfejlődését.

V.3.8. Mozgás

A kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, s fejlődnek. A gyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron kellő mozgástér, kellő mozgásfejlesztő játék áll rendelkezésre a bölcsődében. Ezek használata során fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk. Minél változatosabb mozgásra van lehetőségük, annál nagyobb örömet lelik a játékban. Elengedhetetlen a szabad levegőn töltött játéktevékenység igénye – az időjárástól függően –, a mindennapi mozgás szüksége. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron, a teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségét tekintve a kéz finommozgását és a nagy mozgásokat is fejlesztik.

V.3.9. Egyéb tevékenységek

Különböző élethelyzetek előkészítéséhez és megoldásához kapcsolódnak (pl.: viráglocsolás) a bölcsőde egyéb játékos tevékenységei. Az így megélt örömök, az együttesség, a közös munkálkodás, a tevékenység fontossága és hasznossága jellemzi a bölcsődei életet. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és kiléphetnek a tevékenységből, az önkéntesség a fontos, s nem lehet “feladat”.

Az erőltetett ismeretgyarapításnak, tanulásnak a bölcsődében nincs helye! A tanulás fogalmát a lehető legtágabban kell értelmezni, irányítója a személyes kíváncsiság és érdeklődés kell legyen!

VI. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

VI.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

VI.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenció feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb. Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrekív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

VI.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztosságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az „én” érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

VI.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

VII. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOSSÁGAI

VII.1. Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban gyermekét, közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, segítve ezzel

a kisgyermeknevelőt az egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, őszinteség, hitelesség, a személyes hangvételű, tapintatos, folyamatos kommunikáció.

A kapcsolattartásnak formái: napi beszélgetés, üzenő füzet, családlátogatás, szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, családi közös programok.

VII.2. A szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció)

A szülő (anya vagy apa) biztosságot adó jelenléte megkönnyíti a kisgyermek új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között a beszoktatás alatt fokozatosan alakul ki az érzelmi kötődés, ami segíti a gyermeket az új környezetének elfogadásában, megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli a beszoktatás során jelentkező stressz reakciókat (sírás, tiltakozás, nyugtalanság...).

VII.3. A „saját kisgyermeknevelő” rendszer

A saját kisgyermeknevelő rendszer a személyi állandóság elvét jelenti. A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. Ugyanaz a kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő marad a kisgyermeknevelője. Az ún. „ölelkezési” időben idejét a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. Így több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

VII.4. A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet, illetve 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet határozza meg. Életkor szerint homogén és vegyes korcsoportok egyaránt előfordulnak. Szakmailag az életkor szerinti homogén csoportok előnyösebbek, a csoportok alakításánál e szempont érvényesítését elsődlegesnek tartom.

VII.5. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését biztosítja, megteremtve belső nyugalmát, biztonságérzetét, a jó közérzetét. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől. Befolyásolhatja az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők. Kialakításának feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a technikai személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

Általános napirend:

6.30-8.00 a kisgyermekes folyamatos érkezése, játék a szobában (a kisgyermeknevelő tájékozik a szülőtől az előző nap délutáni-esti és éjszakai eseményekről).

8.00 - 8.30 reggeli - a kisgyermeknevelő elősegíti a gyermekek önállósodási törekvéseit

8.30 -9.30 játék a szobában /udvaron - a kisgyermeknevelő a szabad játék mellett felkínálja a fejlesztő hatású programokat, melyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, mozgás, zenei, szociális fejlődését - ének, mese, mondóka-vers, játékos torna, alkotó-kézműves játékok, ünnepekre való ráhangolódás

9.30-10.00 fürdőszoba használat – igény szerint

10.00-10.10 tízórai - folyadék vagy gyümölcs kínálása /szobában vagy udvaron

10.10-11.00 játék a szobában illetve folyamatos készülődés az udvarra, játék az udvaron, a kisgyermeknevelő az évszaktól és időjárástól függően biztosítja a szabad játékválasztás lehetőségét a csoportszobában vagy a játszóudvaron

11.00-11.30 folyamatos bejövetel - készülődés ebédhez - a kisgyermeknevelő „saját” gyermekeinek gondozását végzi, segítve az önállósodási törekvéseket

11.30-12.00 ebéd - a kisgyermeknevelő nyugodt étkezési légkört biztosít, segíti a gyermekek önálló, kulturált étkezési szokásainak kialakítását, biztatja őket az ismeretlen ételfajták megismerésére

12.00-14.30 alvás - a pihenés, a nyugodt, kiegyensúlyozott alvás feltételeinek megteremtése, alváshoz szükséges „kellékek” biztosítása a gyermekek számára

14.30-15.00 folyamatos ébredés, készülődés uzsonnához ébredés után a gyermekek öltözködésénél a kisgyermeknevelő segíti az önállósodási törekvéseket - elegendő idő biztosítása, ruhadarabok sorrendisége

15.00-15.30 uzsonna - a kisgyermeknevelő elősegíti az önállósodási törekvéseket, nyugodt étkezési légkört biztosít a gyermekek számára

15.30-17.30 játék a szobában /udvaron/, folyamatos hazamenetel a kisgyermeknevelő a szülő érkezéséig a gyermekek számára szabad játéktevékenységet biztosít a csoportszobában/udvaron, tájékoztatja a szülőt a gyermekével kapcsolatban a nap fontosabb eseményeiről, napközbeni tevékenységeiről - étkezés, alvás, játék, társkapcsolat alakulása, stb.

VII.6. A bölcsőde minőségpolitikája

A bölcsőde egyik célja, az évről-évre növekvő bölcsődei férőhelyigények kielégítése, a felvételi iránti kérelmek elutasításának csökkentése, a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátásnak biztosítása. A másik, egyben szakmai célként is megfogalmazható, a bölcsődében végzett minőségi munka fejlesztése, családbarát bölcsőde működtetése, amely a gyermekek és szülei igényeinek figyelembe vétele mellett a kisgyermek egyénre szabott, sokoldalú, harmonikus testi, érzelmi, értelmi, szociális fejlődését, a családokkal való együttműködést, kölcsönös bizalmon alapuló partneri viszony kialakítását, fenntartását hosszú távon biztosítja.

Mindezek megvalósításához olyan tárgyi feltételeket, eszközöket biztosít, amelyek lehetővé teszik a nyugodt és kiegyensúlyozott munka végzését, a kisgyermek harmonikus fejlődését, fejlesztését, az intézményben dolgozók közösségformálását, amihez munkájuk terén biztosítja az innováció, az ön- és továbbképzés lehetőségét.

Ezzel együtt segítve az édesanyák, nők minél hamarabbi munkába állását, szociális helyzetük stabilitásának megőrzését, a település szociális kultúrájának további fejlődését.

Az ellátás során a fenntartóval együtt fontosnak tartjuk megteremteni a legoptimálisabb személyi és tárgyi feltételeket.

Bölcsődei gondozásunk – nevelésünk célja a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése családias, derűs légkörben, fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével.

Nevelői munkánk során fontosnak tartjuk a családokkal való együttműködést, kölcsönös bizalmon alapuló partneri viszony kialakulását és fenntartását szülő és kisgyermeknevelő között.

Az ellátás jobb színvonalra emelésének és megtartásának alapvető feltétele a gyermekek gondozásáért, neveléséért felelős kisgyermeknevelő munkatársak folyamatos képzése, továbbképzése.

Minden igyekezetünk azt a célt szolgálja, hogy a szülők által ránk bízott gyermekeknek pozitív érzelmekkel teli, elfogadó közösségben biztosítani tudjuk a harmonikus személyiségfejlődésüket, tudatosan és tervszerűen alakítsuk azokat a testi, értelmi és szociális képességeket bennük, amelyek elősegítik az óvodai életbe való beilleszkedésüket. Ehhez elengedhetetlen a szülők együttműködése, a napi szintű, rendszeres és folyamatos kapcsolattartás. A családi élet során felmerülő gyermeknevelési problémáknál is szeretnénk a lehető legtöbb segítséget nyújtani a szülőknek, tiszteletben tartva nevelési elveiket, *egyéni elképzeléseiket*.

VII.7. Éves munkaterv

A bölcsőde és annak dolgozói minden nevelési-gondozási évre tervezett éves munkaterv alapján végzik munkájukat, amelyet az intézményvezető és a bölcsődevezető helyettesek adott szempontok alapján terveznek meg. A munkaterv az alkalmazotti közösség elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával válik hatályossá.

A munkatervnek tartalmaznia kell:

- a feladatok konkrét meghatározását,
- a feladat végrehajtásáért felelős(ök) megnevezését,
- a feladat végrehajtásának határidejét,
- a végrehajtásra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségeket.

Minden nevelési év végén a munkaterv megvalósulásáról, teljesítéséről és annak értékeléséről készült írásbeli beszámolót az alkalmazottakkal, a fenntartóval ismertetni szükséges.

A bölcsőde szakemberei, gondozói és dolgozói nyitottak az új feladatokra. Törekszünk arra, hogy szakmai munkánk színvonala folyamatosan emelkedjen.

VIII. BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE NEVELÉSI- GONDOZÁSI PROGRAMJA

Programunk elvárja a kisgyermeknevelőtől a kivárást, a bizalom stratégiájának alkalmazását, segítőkészséget. Olyan megalapozott gyerekkép kialakítását segítjük elő, amelyben minden kisgyermek kíváncsi és érdeklődő, ha ezt a nyugodt, tartalmas környezet lehetővé teszi számára.

Bölcsődei gondozásunk – nevelésünk célja a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése családias, derűs légkörben, fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével.

Programunk alapja a családi nevelés, kiegészítve a különböző szociális-, és kulturális háttérből érkező 1-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

VIII.1. Egészséges testi fejlődés elősegítése

Bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúráltsági szintjének szükség szerinti emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával.

Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást. Kialakítjuk a tudatos testápolási szokásokat a gondozási műveletek során.

Biztosítjuk

- rendszeres testmozgás- napi szabadlevegőn való tartózkodás
- a napi testmozgást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játék, homokozó, mászóka, bicikli, stb.
- rugalmas napirend a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével
- a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot

Segítjük

- a szülőket, a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében

VIII.2. Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel. A bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszi a gyermeket a tanulásra.

A kötetlenség, szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

A bölcsődei nevelés során feladatunk:

- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával
- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése

- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés
- önállósági törekvések legmesszebbmenőkig való segítése, az ezt biztosító feltételek megteremtése
- alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése
- szociális és individuális értékek közvetítése, a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése
- kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- sikerélményhez való juttatás
- kudarcok megelőzése.

VIII.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése.

A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek a beilleszkedési nehézségek korai felismerése és ezek korrigálása megfelelő segítséggel, viselkedésformák kialakítása az intézményi normarendszer alapján.

Törekvéseink a célok elérése érdekében:

- az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása,
- következetesség,
- a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötetlenség között,
- a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérettel,
- közös célok kitűzése,
- közös alkotások, játékok megszervezése,
- együttműködésre való lehetőségek megteremtése.

VIII.4. A környezeti nevelés a bölcsődében

A bölcsődei környezeti nevelés célja, hogy a gyermek és környezete között megfelelő összhangot teremtsen. Ezt elsősorban a gyermekek környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítésével próbáljuk megvalósítani, mert a megszerzett ismeretek készítik az egyént a későbbiekben egy

tudatos környezettisztelő magatartás tanúsítására. Az ismeretek bővítése mellett nagyon fontos a megfelelő példa biztosítása.

A környezeti nevelés során feladatunk:

- ismeretek bővítése elméleti szinten,
- időjárás megismertetése és megtapasztalása a kisgyermekkel,
- évszakok jellemzőinek megismertetése és megtapasztalása,
- járművek megismertetése, megfigyelése
- ismeretek bővítése gyakorlati szinten,
- növények megfigyelése, levelek és termések gyűjtése, játék ezekkel,
- állatok megismerése, simogatása,
- anyagok megismerése, velük való tevékenykedés a korosztályuk figyelembe vételével.

Az ismeretek bővítését gyakorlati szinten a szobai- és az udvari játék tevékenységeinek ideje biztosítja. A gyermekkel foglalkozó szakembernek nagy felelőssége van abban, hogy ki tudja-e alakítani, meg tudja-e alapozni a gyermekben a környezetért érzett felelősségtudatot. Az állatok és természet megszerettetése az alapja a későbbi környezetbarát viselkedésnek.

VIII.5. A bölcsődei élet megszervezése, tárgyi feltételei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös, a gyermekről való gondoskodás közben a kisgyermeknevelőnek figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat.

Bölcsődénk tárgyi felszereltsége jó. Biztosított az udvari játéktevékenységhez szükséges nagymozgásos játék, mászóka, csúszda, valamint a kismotor, háromkerekű bicikli, homokozó játék, labdák egyaránt.

A gyermekbarát környezet lehetőséget kínál az esztétikai tevékenységek kibontakoztatására. Lényeges, hogy a kisgyermek a körülötte lévő tárgyakról, azok térbeli elrendezéséről, az anyagok érdekes tulajdonságairól, formájáról, színéről minél több tapasztalatot szerezhessen.

Általános alapelv, hogy ne zsúfoljuk túl a gyermekek környezetét. Folyamatosan törekszünk arra, hogy a gyermekeket esztétikus, egymással is harmonizáló tárgyak vegyék körül. Törekszünk a

változatosságra, az ünnepekhez, évszakokhoz is kötöttük a díszítést, berendezést. A gyermekeket is bevonhatjuk a környezetük szebbé tételébe. A kisgyermek csak a szem magasságában elhelyezett dolgokat tudja figyelemmel kísélni, de amit a gyermekeknek szánunk, azt az ő szemmagasságukban helyezzük el.

Az éves költségvetés szakmai anyag, játék, tárgyi eszköz beszerzésre elegendő pénzügyi forrást biztosít. Igényesen választjuk meg a gyermekek korosztályának megfelelő játékokat, berendezési tárgyakat.

VIII.6. A családi nevelés segítése, kapcsolattartás a családokkal

A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. Mindenkori nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életéről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik a gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét.

A bölcsőde honlapján és a faliújságokon információt nyújtunk a működésről, az ellátásról, napirendről, étkezésről, a szakmai programról, programokról, s egyéb a szülőket érintő operatív feladatokról.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk. A közös élmények, emberi kapcsolatok és a tájékozottság nagymértékben hozzájárulhat a szülői hatékonysághoz, és segítheti a családi nevelést és a kisgyermek fejlődését.

➤ Szülői értekezletek

Az intézményvezető a felvétel alkalmával, majd később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel.

Évente legalább két alkalommal szervez szülőértekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Az új szülők részére a felvétel előtti időszakban tájékoztató jellegű szülői értekezletet tart. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a bölcsőde orvosát, ismerteti a szakmai programot és a

házi rendet, válaszol a szülők kérdéseire. Az első szülőértekezleten a kisgyermeknevelőkkel megállapodnak a családlátogatás időpontjában és a beszoktatások menetrendjéről, időpontjáról. Az óvodába kerülő gyermekek szülei számára az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet.

A szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája bölcsődénkben a napi beszélgetések, tájékoztatások. A folyamatos tájékoztatás eszköze a rendszeresen vezetett üzenő füzet, mely tartalmazza a gyermekekre vonatkozó aktuális és fontos információkat.

➤ **Családlátogatás**

A bölcsődei ellátás megkezdése előtt családlátogatásra mennek a kisgyermeknevelőink, erről a külön erre a célra rendszeresített füzetben részletesen leírják a családlátogatásra vonatkozó információkat. Ebben vezetik napi szinten a beszoktatás minden napi eseményeit is. A gyermek aktuális fejlettségi állapotáról szintén feljegyzéseket írnak.

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermek, otthoni környezetben való megismerése. Bölcsődénkben törekszünk, hogy a családlátogatásra lehetőleg még a beszoktatást megelőzően kerüljön sor. A családlátogatás lehetőséget ad az ismerkedésre, a gyermek mélyebb megismerésére az ő biztonságát nyújtó környezetében. A gyermek mélyebb megismerésén túl a szülők további információkat kaphatnak a kisgyermeknevelőktől a bölcsődei életről, pl. a beszoktatás menetéről, az ezzel kapcsolatosan felmerülő problémákról; a napirendről; a játék lehetőség biztosításáról; a bölcsődei nevelésről, gondozásról stb., valamint a kisgyermeknevelő is tájékozódhat a szülők bölcsődével kapcsolatos elvárásairól.

➤ **Napi beszélgetések a szülővel**

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor.

Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

➤ **Szülőcsoportos beszélgetések**

A kapcsolattartásnak olyan módszere mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhatnak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés

segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább két alkalommal szervezzük, a szülőkkel megbeszélte időpontokban. A beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot. Szülői közösségek alakulhatnak ki. A beszélgetés ideje alatt a gyermekek felügyeletét biztosítjuk.

➤ **Egyéni beszélgetések**

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó esetében szakember bevonása is kérhető. A nyugodt beszélgetés feltételeit és a kisgyermek felügyeletét biztosítjuk.

➤ **A kiscsoportos szülői megbeszélések**

már lehetőséget adnak a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megvitatására, hiszen a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével történik, a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról, egymás meghallgatása segít a szülői kompetencia megtartását.

➤ **Indirekt kapcsolattartási formák**

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

➤ **Ünnepek, hagyományok, helyi rendezvények**

Az ünnep a feltöltődést, játékot, és a kikapcsolódást biztosítja, amely által az ember felülemelkedni képes a hétköznapokon, s nagyon jó lehetőséget, alkalmat biztosítanak a családok szélesebb megismerésére.

Az ünnepek már a bölcsőde életében is szerepet játszanak. Az ünnep fényét a csoportszobák díszei, ünnepi hangulata emeli ki.

Feladatunk és szerepünk az ünnepek előkészítésében és folyamatában:

- fel- és előkészítés
- az ünnephez kapcsolódó versek, dalok, beszélgetések
- az ünnepvárás hangulatának kisugárzása, támogatása

Bölcsődei ünnepeink

- Farsang
- Madarak-fák napja
- Húsvét

- Anyák napja
- Gyermeknap
- Mikulás és Advent
- Gyermek születésnapja
- Óvodások búcsúztatása

IX. A BÖLCSŐDEI FELVÉTEL RENDJE

A Budakalászi Bölcsőde két épületében a gyermekek felvételét a hatályos jogszabályok és a 26/2016.(XII.16.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A rendelet hatálya kiterjed Budakalász város közigazgatási területén lakcímmel rendelkező, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 4. §-ában meghatározott személyekre.

IX.1. A bölcsődei ellátás igénybe vétele

A bölcsődei ellátás igénybe vétele önkéntes és egész évben folyamatos, az ellátást igénylő törvényes képviselője kérelmére történik. A bölcsődei gondozási-nevelési év szeptember 1. napjától a következő év augusztus 31. napjáig tart.

A felvételre irányuló kérelmeket a „*Jelentkezési lap*” kitöltésével és annak kötelező mellékleteivel – a gyermek TAJ és lakcímkártyája, a gyermek egészségügyi könyve, a szülők lakcímkártyája, a szülők munkáltatói igazolása, tartósan beteg esetében szakorvos igazolása, sajátos nevelési igényű gyermek esetében szakértői vélemény, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek esetében az erről szóló határozat, valamint hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetről jegyzői határozat - együtt az adott nevelési évre az intézmény vezetőjéhez személyesen kell benyújtani.

A beérkezett felvételi kérelmekről a becsatolt kérelem és okmányok alapján az intézményvezető dönt. A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a házi orvos,
- a szociális, illetve családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- gyámhivatal.

IX.2. Felvételi jelentkezések, igények elbírálása

Az intézményvezető a felvételi döntések meghozatala előtt kikérheti a bizottság javaslatát, amelynek tagjai:

- intézményvezető,
- lakcím szerint illetékes védőnő,
- óvodavezetők.

Az intézményvezető a bölcsődei felvételtől a Gyvt.-ben foglalt szempontok figyelembe vételével dönt. Felveszi a településen életvitelszerűen lakó gyermeket, valamint azt a gyermeket, akinek szülője a településen dolgozik.

Az elbírálásnál előnyt élveznek a munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló szülők gyermekei, az egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülő által nevelt gyermekek, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű gyermekek, a nagycsaládosok gyermekei, illetve hallgatói jogviszonnyal rendelkező szülők gyermekei.

A bölcsődei **csoportba való beosztásról** az intézmény vezetője dönt, amelynek eredményéről a kérelmezőt az intézményvezető május 31-ig írásban tájékoztatja.

Az intézményvezető felvételi értesítője ellen a szülő jogorvoslati kérelemmel fordulhat Budakalász Város Jegyzőjéhez, az értesítő kézhezvételétől számított 8 napon belül. A fellebbezést a Jegyzőnek címezve a bölcsőde intézményvezetőjének kell benyújtani.

IX.3. Bölcsődei jogviszony létrejötte

A bölcsődei ellátásra a beszoktatás kezdetére - a felvételi kérelem pozitív elbírálását és a kötelező és aktuális mellékletek hiánytalan meglétét követően létrejött **„Ellátási szerződés” megkötése** után van lehetőség. A bölcsődei jogviszony létrejöttének feltétele a Gyvt.32.§.(5) bekezdése értelmében az ellátási szerződés megkötése. A szerződés megkötésére a beszoktatás első napján kerül sor, amennyiben a szükséges dokumentumok rendelkezésre állnak (a szülők aktuális munkáltatói igazolásai, egészségügyi törzslap, orvosi igazolás, érvényes okiratok).

Az ellátási szerződés minden esetben határozott időre, a beszoktatás napjától az adott nevelési év végéig, augusztus 31. napjáig szól.

A szerződés tartalma a **Gyvt. 33.§-ban** előírt tájékoztatási kötelezettségnek is eleget tesz: a szülőt tájékoztatja az ellátás tartamáról és feltételeiről, az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról, az érték- és vagyonmegőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről és

napirendjéről, a panaszjog gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díjról. Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője az ellátási szerződés aláírásával nyilatkozik arról, hogy részére a jogszabályban előírt és meghatározott tájékoztatás megtörtént.

IX.4. A bölcsődei ellátás

A bölcsődei ellátás keretén belül az intézményben biztosított:

- a gyermek szakszerű gondozása, nevelése, testi-lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésének, szocializációjának és önállósodásának segítése,
- napi négyzeri (diétetikus által összeállított, a gyermek életkorának megfelelő mennyiségű és minőségű) étkezés biztosítása,
- a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges, kulturált, rendezett és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kulturahigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelői rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával (törölköző, ágynemű, előke) történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök biztosítása,
- a gyermek fejlődésének rendszeres gyermekorvosi felügyelete,
- óvodai életre való felkészítés, az életkornak megfelelő önállóságra törekvés,
- mondókákkal, versekkel, dalokkal, mesékkal való ismerkedés,
- igény szerint a kisgyermeknevelők által nyújtott szakmai tanácsadás a gyermek fejlődése, nevelése érdekében.

IX.5. Térítési díjak

A bölcsődei alapellátás keretében a Budakalászi Bölcsődében a napi négyzeri **étkezésért térítési díjat** kell fizetni a szülőnek, gondviselőnek, a hatályos jogszabályok alapján. Kedvezményre való jogosultságról a 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet 6. melléklete alapján nyilatkozni köteles a szülő, amennyiben kedvezményre való igényét érvényesíteni szeretné.

A fenntartó minden évben megállapítja a bölcsődei ellátás **személyi térítési díjának** összegét. Budakalász Város Önkormányzata külön helyi rendeletben határozza meg a személyi térítési díj fizetési kötelezettséget, feltételeit és annak összegét.

IX.6. A gyermek távolmaradásának, mulasztásának igazolására vonatkozó rendelkezések

A beteg gyermek az orvos által meghatározott időszakban nem veheti igénybe a bölcsődei ellátást. Azt, hogy a gyermek egészséges az orvosnak kell igazolnia. Ha a gyermek a bölcsődéből távol marad, mulasztását igazolnia kell. A mulasztás igazoltnak tekinthető, ha a szülő a bölcsődéből való távolmaradást a saját kisgyermeknevelőjének bejelentette, majd orvosi igazolással igazolja a távolmaradást, illetve azt, hogy már a közösségbe jöhet a gyermek. Ha a szülő a gyermeket bármilyen okból nem kívánja bölcsődébe hozni, legalább 1 nappal előtte tájékoztatnia kell a gyermek saját kisgyermeknevelőjét. A szülő 3 egymás utáni napot igazolhat a gyermek távollétével kapcsolatban.

IX.7. A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás rendje

Betegsége gyanús, lázas gyermeket nem szabad a bölcsődébe bevinni. A napközben megbetegedett gyermeket el kell különíteni, és gondoskodni kell a szülők mielőbbi értesítéséről. Egyedüli gyógykezelés a lázcsillapítás, valamint balesetek esetén elsősegély nyújtása. Ha a gyermeket baleset éri, a vele foglalkozó kisgyermeknevelő kötelessége az elsősegélynyújtás. Amennyiben szükséges, a gyermeknek sürgősségi orvosi ellátást kell biztosítani. Nem járhat bölcsődébe az orvos által meghatározott ideig az a gyermek, aki fertőző betegségben szenved, illetve annak gyanúja fennáll. Lábadozó, gyógyszeres kezelés alatt álló gyermek gyógyulásáig a bölcsődébe nem járhat.

IX.8. A bölcsődei ellátás megszűnik

- a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte,
- a Gyvt. 42/A.§(2)-(3) bekezdés szerinti életkort elérte.
- a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére (kivétel ez alól a védelembe vett, bölcsődei ellátásra kötelezett gyermek),
- ha orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- a bölcsődei házirend súlyos megsértése esetén.

Amennyiben a gyermek a nevelési év közben tölti 3. életévét, akkor az adott nevelési év végéig részesülhet a bölcsődei ellátásban.

X. BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsődei nevelés-gondozás során folyamatosan figyelemmel kell kísérni a gyermekek fejlődését, és azt dokumentálni kell. Bölcsődénkben a kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk a következők.

X.1. A bölcsődei nyilvántartások

- Bölcsődei Felvételi könyv,
- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap (fejlődési lappal együtt),
- Az ellátási napokon az ellátást igénybe vevők jelen- vagy távollétének dokumentálása [2. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez]
- A gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása [4. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez]
- Jövedelemnyilatkozat a személyi térítési díj megállapításához [5. sz. melléklet a 328/2011.(XII..29.) Korm. rendelethez].
(Ha, a térítési díj összege 0, csak a személyi részt kell kitölteni.)
- Igénybevevői nyilvántartás a 226/2006 (XI.20.) Korm. rendelet szerint - TEVADMIN központi elektronikus nyilvántartás.

X.2. Csoportnapló

A gyermekcsoport napi életének fő történéseit rögzíti, tartalmazza a hiányzók nevét, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, napi étkezés menüjét, minden olyan történést, ami az egyes gyermek, vagy a csoport életét befolyásolta.

X.3. Beszoktatós füzet

Első lapjain rögzíti a kisgyermeknevelő a családlátogatás tapasztalatait. A beszoktatás ideje alatti történéseket, a gyermek viselkedését tartalmazza adott gyermekre vonatkozóan. A beszoktatás végén rövid összefoglalást ír a kisgyermeknevelő a beszoktatás tapasztalatairól.

X.4. Gyermek egészségügyi törzslap (fejlődési lappal)

Havonta valamennyi fejlődési területre vonatkozóan összefoglalja a kisgyermeknevelő a gyermek adott fejlettségi szintjére vonatkozó megfigyeléseinek tapasztalatait.

X.5. Üzenő füzet

A család és a bölcsőde kapcsolattartásának egyik írásos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei életének történéseiről, fejlődéséről. Mód van arra, hogy a szülő is írjon bejegyzéseket, történéseket.

A beszoktatás elején kérjük a szülőket, írják le, milyennek látják gyermeküket. Rövidebb, olykor tartalmasabb jellemzések készülnek a gyermekekről. Fontos információk ezek a kisgyermeknevelők számára.

Az év során, bizonyos időszakonként a kisgyermeknevelők is megfogalmazzák, leírják a tapasztalt változásokat a kisgyermek fejlődése során, ami a szülők számára tartalmaz fontos információkat. Mindezek mellett elmaradhatatlan a mindennapi, kétirányú személyes kapcsolat (tájékoztatás, beszélgetés) a szülőkkel.

X.6. Fejlődési napló

A bölcsődei nevelés- gondozás során folyamatosan dokumentáljuk a gyermekek fejlődését. A dokumentálást megfigyelési szempontsorok segítik. Alapja a tényszerűség (objektív, konkrét), a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség. A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk, és nem minősítjük. A dokumentumok vezetése a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, a kezelése, tárolása az adatvédelemnek megfelelően történik.

Egy éves korig havonta, egy éves kor felett három havonta vezetjük.

Haladva a kor technikai-műszaki vívmányaival, törekszünk a rendszeres és folyamatos on-line kapcsolat kialakítására is a szülőkkel.

XI. GYERMEKVÉDELEM A BÖLCSŐDÉBEN

A gyermekvédelmi feladatok ellátását a bölcsődében alapvetően „A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló”, 1997. évi XXXI. törvény szabályozza. A bölcsőde vezetője, egyben a bölcsőde gyermekvédelmi felelőse. A gyermekvédelmi feladatokat az ő irányításával végzi a bölcsőde.

Feladatok:

- A veszélyeztetettség felismerése és jelzése.
- A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése
- A felismerést segítő jelek : - külső jelek, sérülések, a fejlődés elmaradás, a gyermek inadekvát viselkedése ,elhanyagolásra utaló szülői magatartás

- A családtámogatási formák megismertetése.

XII. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviselési Fórumot működtet. A Fórum tagjait minden nevelési év elején újraválasztjuk, a működési szabályzatot felülvizsgáljuk. A Fórum tagjainak elérhetőségéről a szülőket a bölcsőde vezetője tájékoztatja.

A szülők jogait és kötelességeit a Gyvt. 1997.évi XXXI.törvény szabályozza:

12. § (1) A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.

(2) A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

(3) A gyermek szülője - ha törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.

(4) A gyermek szülője köteles

a) gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6. § (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,

b) gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztatni, véleményét figyelembe venni,

c) gyermekének jogai gyakorlásához iránymutatást, tanácsot és segítséget adni,

d) gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,

e) a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A szülő joga

- megismerhesse a gyermekcsoport életét
- megismerje nevelési – gondozási elveinket

- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőktől
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat

A szülő kötelessége

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön
- intézményünk házirendjének betartása

A gyermekek jogai

A gyermekek jogairól a következőket mondja az 1997. évi XXXI. Törvény: 6. §(1) A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

(3) A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

(4) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

(5) A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal - , az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

XIII. AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATAI

Elsődleges partnereinkkel, a szülőkkel való kapcsolattartás napi szinten a gyermek reggeli érkezésekor, délutáni kiadásakor történik. Ilyenkor a szülő tájékoztatást kap gyermeke napi eseményeiről, bölcsődei életéről.

Ha a szülő igényli nevelési tanácsokat is adunk, de kizárólag a szülő kérésének és érdeklődésének megfelelően. Ügyelünk arra, hogy ne legyünk tolakodóak és kioktatóak a beszélgetés során.

Minden nevelési évben 3-4 alkalommal szülői értekezletet tartunk a gyermekek szüleinek, a bölcsődei felvétel idején, a nevelési év kezdetén, félévkor és óvodába menetel előtt. Általános információkat, a beszoktatás rendjét, a napirenddel kapcsolatos tudnivalókat, a tapasztalatokat... beszéljük meg velük. (További részletek a VII. fejezetben.)

XIII.1. Külső intézményekkel való kapcsolatok

A bölcsőde partnerségében a FENNTARTÓ és a Polgármesteri Hivatal munkatársaival a jó kapcsolat kialakítása és ápolása a működés rendjének koordinálása érdekében közös érdekünk.

A SZAKMAI MÓDSZERTANI SZERVEZETEKEL - Magyar Bölcsődék Egyesülete, Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szervezete - való folyamatos kapcsolat a szakmai és jogszabályi változások követése érdekében szükséges és tanácsos.

A kisgyermekes egészséges fejlődése, szocializációs képességeinek fejlesztése szükségesszerűvé, a település mérete pedig lehetővé teszi más bölcsődei és közneveléssel foglalkozó INTÉZMÉNYEKEL való rendszeres kapcsolattartást. A helyi óvodákkal a meglévő jó kapcsolat további ápolása, tapasztalat és információ csere mellett a bölcsőde-óvoda átmenet zökkenőmentes biztosítása is kiemelt feladatunk.

A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI INTÉZMÉNY, mint a jelző rendszer tagja segít és közreműködik abban, hogy a gyermek saját képességei szerint fejlődjön, ismerje meg az önfelelt játék örömeit, amely a későbbi élet során képessé teszi őt a kreatív fejlődésre, gazdagodhat élmény és fantázia világa, érzelmi intelligenciája. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.

A budakalászi VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT tevékenységének célcsoportja megegyezik a bölcsődei ellátásban részülő gyerekekkel. A védőnők azok a szakemberek, akik a szülők és gyermekorvosok mellett a gyerekek legfiatalabb korában és a legtöbb segítséget, tanácsot nyújtják az egészséges fejlődésükhöz. Éppen ezért nagyon fontos és lényeges, hogy a védőnői hálózat a bölcsődével karöltve figyelje, gondozza a kisgyermeket.

A védőnők kapcsolata egyik feladatként a velük történő kapcsolatfelvételt időszerűnek és célszerűnek tartjuk. A rendszeres, szorosabb szakmai egyeztetések- a gyermekek fejlődéséről, szociális háttéréről - legfőképpen a gyermekek és családok, de a bölcsőde és a védőnők érdeke is.

A bölcsődét támogató BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDÉS GYEREKEKÉRT ALAPÍTVÁNY célja, hogy pályázati, adományozói és egyéb bevételi forrásaival a bölcsőde működését, a gyermekek nevelését, az udvari és szobai játékok, eszközök fejlesztését, így a bölcsődei nevelést támogassa. Az alapítvány jogilag, szervezetileg külön, de közös célért jött létre. A szülők 2018. évben már adójuk 1%-át is adhatják az Alapítványnak.

XIV. KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 1993. évi III. törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően.

Továbbképzési ütemterv alapján szervezzük a szakemberek részére a továbbképzéseken való részvétel biztosítását.

Mindkét bölcsődei épületben valamennyi **kisgyermeknevelő** felsőfokú szakképesítéssel rendelkezik. Szakmailag hasznos, hogy a kisgyermeknevelők egyikének gyógypedagógiai főiskolai végzettsége is van, ami a mai megváltozott társadalmi, szociális és családi viszonyok között nagyon nagy segítség lehet egy-egy gyermek korai fejlesztés szükségének felismerésben.

Életkoruk alapján megoszlik a szakmai közösség, a fiatalabbak sokat tanulhatnak, tapasztalhatnak az idősebb korosztálytól, míg az idősebbek a több éves, évtizedes munka során szerzett gyakorlati ismereteket, bölcsességeket átadhatják a viszonylag pályájuk elején járóknak.

Olyan légkörben kívánunk dolgozni, ahol a munkatársak bátran mernek szakmai segítséget, véleményt és tanácsot kérni egymástól, igényük van a szakmai megújulásra, a minőségi nevelő munka végzésére.

Ehhez segítséget jelenthet a belső „házi” továbbképzés, amely során az elméleti-gyakorlati ismertek frissítésével, előre meghatározott esetmegbeszélésekkel gyarapítjuk tudásunkat. Ennek témáját a munkatársak előzetes igényei és a mindennapok kínálta aktualitások alapján állítjuk össze. Ezeket a programokat az adott nevelési év elején a munkatervben határozzuk meg és ütemezzük, szükség esetén külső szakember meghívásával.

Ösztönözzük és bátorítjuk a kisgyermeknevelőket a külső szakmai továbbképzéseken való részvételre, a nevelés-gondozás pedagógiai, pszichológiai módszereinek széleskörű megismerésére, az ismeretek frissítésére, azok alkalmazására, a gyakorlati munkában történő érvényesítés érdekében. A képzésekre jelentkezés során elsőbbséget élveznek – a kredit pontok alapján - a bölcsőde képzési ütemtervében szereplő munkatársak.

További önképzési igény esetén a lehetőségekhez mérten támogatjuk a kisgyermeknevelőket a főiskolai végzettség megszerzésében. A képzések során ismereteik mellett személyiségük is formálódik, ami pozitívan hat mindennapi munkavégzésükre és életükre.

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken, való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, Internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket, valamint szakmai kiskönyvtárat.

A **technikai dolgozók** a szükséges alap- és középfokú végzettséggel rendelkeznek, létszámuk a jogszabályi előírásoknak megfelelő.

A Mályva utcai bölcsődében egységenként 1-1 dajka-takarító, a Budai úton a három csoportban 2 dajka-takarító dolgozik. A munkáltatónak gondoskodnia kell a 2016.december 31-én takarítói munkakörben foglalkoztatottak bölcsődei dajka munkakörbe történő átsorolásáról [15/1998.(IV.30.) NM rendelet 176.§(2) bekezdés].

Az átsorolt munkatársaknak legkésőbb 2018. december 31. napjáig miniszteri rendeletben előírt tanfolyamon kell majd részt venni.

XV. MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN, A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE

A bölcsődei nevelésben-gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot jól felszerelt intézményben.

A bölcsőde szakmai munkájának megismeréséhez és az elért színvonal biztosításához, illetve fejlesztéséhez szükség van a **belső ellenőrzésekre**. Ennek legfontosabb feladata az intézményben folyó tevékenység hatékonyságának mérése, annak feltárása, hogy milyen területeken kell és szükséges segíteni, erősíteni a kisgyermeknevelők szakmai munkáját, milyen területeken kell a rendelkezésre álló felszereléseket felújítani, korszerűsíteni, ill. bővíteni. Ehhez rendszeres megfigyelések, beszélgetések, dokumentációk adnak információt.

A szakmai munka ellenőrzésének ütemtervét az intézményvezető készíti el és annak végrehajtásáért is felel. Az ellenőrzési terv tartalmazza az ellenőrzés területeit, módszerét és ütemezését. Az ellenőrzés kiterjed az egyes feladatok elvégzésének módjára, minőségére, a munkafegyelemmel összefüggő kérdésekre. Az ellenőrzés a technikai dolgozók munkáját is érinti. Ügyelni és figyelni kell arra, hogy az *ellenőrzések ösztönzőek legyenek*, ne okozzanak alaptalan félelmet és feszültséget a dolgozói közösségben.

A **szülői elégedettséget** a nevelési év vége előtt az általunk tervezett kérdőívek alapján mérjük, elemezzük és értékeljük. A tapasztalatokból fejlesztjük szakmai munkánk minőségét.

A nevelési év során legalább egy alkalommal **értékelni** kell a kisgyermeknevelők és technikai dolgozók munkáját. Az ellenőrzés tapasztalatait, az értékelést személyesen meg kell osztani velük. Fontos, hogy a jól végzett munkát mindig elismerjük! Szükség esetén a hiányosságokra a figyelmet felhívjuk.

A rendszeres és folyamatos ellenőrzés/értékelés segíti a munka minőségének és színvonalának emelését, a dolgozók megbecsülését, önértékelését.

Bölcsődénk pedagógiai hitvallása

Biztonságérzetet nyújtó, érzelem - gazdag környezet kialakítása, amelyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megízlelheti az önfelelt aktív játék örömét, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre, gazdagodhat élmény- és fantáziavilága, kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége.

Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a körül ölelő világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.

Budakalász, 2017. november 22.

Villám Zsuzsanna
intézményvezető

Mellékletek:

- 1.sz. melléklet – Bölcsődei házirend
- 2.sz.melléklet – Ellátási szerződések

BÖLCSŐDEI HÁZIREND

A bölcsődei felvétel rendje a Gyvt. 42-43.§ alapján A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Helyi adottságok és körülmények miatt bölcsődénk csak 1 éves kortól fogad gyermekeket. A felvételi kérelmet a bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani, aki a jogosultság kérdésében dönt.

A bölcsőde nyitva tartása: reggel 6:30 órától 17:30 óráig.

1. A bölcsőde naponta reggel 6:30 órától folyamatosan fogadja az érkező gyermekeket. **8 - 8.30-ig kínáljuk reggelivel a gyerekeket, ezért 8 óra előtt vagy 8:30 – 9 óra között érkezzenek a bölcsődébe. Abban az esetben, ha nem érkeznek meg 8-ig, szíveskedjenek a gyermeket otthon megreggeliztetni, mert a későbbiekben nem tudjuk számára a reggelit biztosítani.**
2. Az érkezésnél és hazamenetelkor a szülő vetkőzteti és öltözteti a gyermekét, benti ruhában adja át gyermekét a kisgyermeknevelőnek.
3. Bölcsődéből a gyermeket csak a szülő vagy az általa megbízott (írásban) személy viheti el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.
4. **Amíg a gyermek a szülővel tartózkodik a bölcsőde területén, a szülő felelős a gyermekéért.**
5. A bölcsődei átadóokban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. A bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő ékszerért, vagy hozott tárgyakért felelősséget nem tudunk vállalni. Az öltözőszekrényben élelmiszert tárolni nem szabad.
6. **A gyermekek egészségé védelmében lázas (37.5 C – nál magasabb testhőmérséklet), hasmenéses, hányó gyermek bölcsődébe nem hozható. Antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell!**
7. A gyermek gyógyszer és ételérzékenységéről a szülő a bölcsődevezetőt haladéktalanul tájékoztatni, az erről szóló szakorvosi igazolás másolati példányát az intézményben leadni köteleles.
8. Ha a gyermek napközben a bölcsődében megbetegszik, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, ill. hozzátartozót. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazavételéről, illetve orvosi ellátásáról.

9. **Bölcsődében csak akkor adható gyógyszer a gyermeknek, ha az orvos javasolja a tartós gyógyszereszedést és azt a bölcsődeorvos is engedélyezi. A gyógyszert, a szülő a gyermeke részére névvel ellátva, eredeti csomagolásban, az adagolás feltüntetésével hozhatja be.**
10. **A betegség miatt hiányzó gyermeket csak orvosi igazolással fogadjuk újból, feltüntetve a betegséget és az alkalmazott gyógyszereket. A védőoltásokról is folyamatosan kérjük a tájékoztatást.**
11. Ha a szülő a gyermeket betegség, vagy egyéb ok miatt nem hozza, a távolmaradást kérjük 48 órán belül a bölcsődébe bejelenteni.
12. Hiányzás esetén a bejelentést követő naptól tudjuk figyelembe venni a távolmaradás tényét az étkezési térítési díjknál.
13. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő – szülő napi találkozásaira, szülői értekezletre, szülőcsoportos beszélgetésekre. A folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából minden szülő részvételére számítunk.
14. Az üzenő füzetten keresztül történő információ csere a gyermek egészségi állapotára, a gyermek fejlődésére az otthoni, vagy bölcsődei eseményekre is vonatkoznak. A kölcsönös tájékoztatás tudomásul vételét aláírással igazolják.
15. Az étkezésért fizetendő térítési díjat az előre meghatározott napon fizessék be, illetve a Menza Pure programot használók utalják el, még hiányzás esetén is. Fizetési és egyéb kéréseikkel keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással és segítséggel áll rendelkezésükre.
16. A bölcsőde minden évben a nyári időszakban 4 hétre zárva tart, amelynek időpontjáról az első negyedévben tájékoztatást kapnak a szülők.
17. Megszűnik a bölcsődei ellátása annak a kisgyereknek, aki orvosi szakvélemény szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, vagy a szülő az ellátás megszüntetését kéri.
18. A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek harmonikus testi-, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermek és szülői jogok, és kötelességek figyelembe vételével végzi. A gyermeki érdekképviseletet a bölcsődei Érdekképviseleti Fórum látja el (lásd: Érdekképviseleti Fórum Működési Szabályzata).

Az érdekképviseleti Fórum tagjai:

- az intézményben, ellátásban részesített gyerekek törvényes képviselői - Szülők
- az intézményi dolgozók képviselői - kisgyermeknevelők
- az intézményt fenntartó önkormányzat képviselő.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermekek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek panasszal élhetnek:- az ellátást érintő kifogások érdekében, - a gyermeki jogok sérelme, - a bölcsőde dolgozói kötelezettség szegése esetén.

19. A házirend hatálya kiterjed a bölcsődébe járó gyerekekre, a gyermekek szüleire, a bölcsőde dolgozóira, az intézménybe látogató személyekre az intézmény területén.
20. A bölcsőde tisztaságára és felszerelési - berendezési tárgyaira mindannyiunk érdekében ügyeljünk!
21. A gyermekek védelmének érdekében kérjük a bölcsőde bejáratát zárva tartani.
22. Kérjük, a bölcsőde nyugodt és zavartalan működése érdekében a HÁZIREND- betartását.

Amennyiben a szülő élni kíván véleménynyilvánítási, illetve panaszjogával, úgy megteheti: az Érdekképviseleti Fórumnál, a bölcsőde vezetőjénél (helyben), továbbá fordulhat a fenntartó Önkormányzat képviselőjéhez vagy Jegyzőjéhez.

Budakalász, 2017. november 22

Vilma Anna

intézményvezető

ikt.szám: .....

BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSI SZERZŐDÉS

amely létrejött a Budakalászi Bölcsőde (2011 Budakalász, Budai út 10.), mint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény vezetője, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között, az alábbi feltételekkel:

INTÉZMÉNY neve: BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE
Címe: 2011 Budakalász, Budai út 10.
Feladat-ellátási hely: 2011 Budakalász, Budai út 10.
Vezető neve: VILLÁM ZSUZSANNA

SZÜLŐ (törvényes képviselő) adatai:

Név: .....
Születési név: .....
Anyja neve: .....
Lakcíme: .....
Elérhetősége: tel.: .....
 email: .....

GYERMEK adatai:

Név: .....
Születési hely, idő: .....
Anyja neve: .....
Lakcíme: .....
Tartózkodási helye: .....
TAJ szám: .....
Állampolgárság: .....

Preambulum:

„A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42., 42/A §-a alapján:

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”

1. A helyi adottságok figyelembe vétele mellett a Budakalászi Bölcsőde 1 éves kortól fogadja a gyermekeket. A bölcsődébe jelentkezett, a helyi felvételi rendeletben és intézményi szabályzatban előírt feltételeknek megfelelő gyermekek szüleivel kötött ellátási szerződés

biztosítja a gyermek bölcsődei jogviszonyát, amely minden esetben **egy adott nevelési-gondozási évre szól.**

2. Jelen szerződésben biztosított bölcsődei ellátás **határozott időtartamra** szól, amelynek időpontja: 20..... (év) ..... (hó) ..... (beszoktatás) napjától 20..... (év) augusztus 31. napjáig (a nevelési év végéig) tart.

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- a gyermek szakszerű gondozása, nevelése, testi-lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésének, szocializációjának és önállósodásának segítése,
- napi négyszeri (diétetikus által összeállított, a gyermek életkorának megfelelő mennyiségű és minőségű) étkezés biztosítása,
- a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges, kulturált, rendezett és biztonságos környezet,
- egészségvédelem, egészségnevelés, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelői rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával (törölköző, ágynemű, előke) történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök biztosítása,
- a gyermek fejlődésének rendszeres gyermekorvosi felügyelete,
- óvodai életre való felkészítés, az életkornak megfelelő önállóságra törekvés,
- mondókákkal, versekkel, dalokkal, mesékkel való ismerkedés,
- igény szerint a kisgyermeknevelők által nyújtott szakmai tanácsadás a gyermek fejlődése, nevelése érdekében.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbi tájékoztatást nyújtja, biztosítja:

- a bölcsőde működésének bemutatása, az ellátás tartalmának és feltételeinek megismerése,
- a szakmai dokumentumok, szervezeti, működési szabályzat és házirend, napirend megismerése, nyilvánossá tétele,
- a bölcsőde által vezetett és a szülőre vonatkozó nyilvántartásokról tájékoztatást nyújt,

- a gyermek adaptációhoz szükséges idő és feltételek biztosítása,
- rendszeres napi, személyes tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
- rendszeres betekintés lehetősége a bölcsőde napi életébe, valamint a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet),
- a kapcsolattartás, szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetések lehetőségei kisgyermeknevelővel, vezetővel,
- tájékoztatók, szabályzatok, heti étlap megismerésének módja,
- a bölcsőde hagyományos, nyílt programjain, rendezvényein való részvétel,
- tájékoztatás a fizetendő térítési illetve gondozási díjakról,
- az étkezési térítési díj megfizetéséhez a Menza Pure program használata, külön szerződésben foglaltak alapján,
- érdekképviseleti fórumban való részvétel lehetősége,
- tájékoztatás a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- tájékoztatás az érték és vagyonmegőrzés módjáról.

5. A bölcsődei ellátás keretében a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014.(XII.21.) EMMI rendeletben foglaltaknak megfelelően az étkezést vásárolt szolgáltatásként a Junior Zrt. biztosítja. A gyermek napi 4x-i (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna) étkezésért a szülő által fizetendő étkezési térítési díj összege: **bruttó 428 Ft/fő/nap.**

6. A bölcsődei **étkezésért fizetendő napi térítési díjat** a szülő vagy a törvényes képviselő az intézmény által meghatározott napokon és a fenntartó által meghatározott feltételekkel köteles megfizetni (Menza Pure ÁSZF). Minden hónap 7-15. napja között kell a következő havi étkezési térítési díjat megfizetni (utalással vagy készpénzzel). Minden hónap 15-20. napja között pótbefizetésre van lehetőség.

7. A személyi térítési díj meghatározásához és a díjfizetési (50% vagy 100%) kedvezményre való jogosultság megállapításához szükséges dokumentumokat a szerződés mellékleteként csatolni szükséges. A kedvezmény érvényesítése ezek nélkül nem biztosított (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, nyilatkozat [6. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) *Korm.r.*], rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat).

8. A gyermek hiányzásai esetében a szülő az alábbiak szerint köteles eljárni:

- A gyermek tervezett hiányzása esetén a hiányzás tényét és az étkezés lemondását a szülő köteles a hiányzás előtt 3 nappal írásban jelezni a bölcsőde házirendjében meghatározottak szerint.
- Betegség esetén reggel 9 óráig történő értesítés esetében a másnapi étkezést lehet lemondani. Amennyiben az értesítés megkésve érkezik, további egy nappal később lehet az étkezés lemondást érvényesíteni.
- A hiányzások (szabadság, betegség) utolsó napjain a szülő köteles a bölcsődét értesíteni, hogy mely naptól hozza gyermekét a bölcsődébe. Az étkezés megrendelése érdekében, előző nap reggel 9 óráig kell ezt jeleznie telefonon vagy e-mailen.
- Hiányzások után csak előzetesen megrendelt étkezéssel napon és egészséges orvosi igazolással fogadjuk, vesszük be a bölcsődébe a gyermekeket.
- Minden betegség és/vagy tartós hiányzás esetén szükséges az orvosi igazolás a gyermek egészségi állapotáról.

9. A bölcsődei ellátás megszűnik,

- a bölcsődei nevelési év végén,
- a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére (kivétel ez alól a védelembe vett, bölcsődei ellátásra kötelezett gyermek),
- ha orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- a bölcsődei házirend súlyos megsértése esetén.

10. A szülő ***hozzájárul / nem járul hozzá**, hogy a bölcsődei programokon, rendezvényeken, a napi játéktevékenységek során a gyermekéről készült fényképek, felvételek a bölcsőde honlapján közzé tehetőek legyenek, emberi méltóságának tiszteletben tartása mellett. (*megfelelő válasz aláhúzendó)

11. A szülő a szerződésben foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával az intézményvezetőhöz, valamint az érdekképviselői fórumhoz fordulhat.

12. A szerződés aláírásával a **szülő elismeri**, hogy a Gyvt. 33.§.(1)-(2) bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodás feltételeiről szóló szóbeli tájékoztatást megkapta. Jelen szerződésben és a bölcsődei házirendben foglaltakat megismerte, elfogadja, azokkal egyetért, teljesítéséért felelősséget vállal.

Budakalász, ... év ..... hó .....nap

A megállapodás egy eredeti példányát átvettem.

Villám Zsuzsanna
intézményvezető

.....
szülő / törvényes képviselő

BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSI SZERZŐDÉS

amely létrejött a Budakalászi Bölcsőde (2011 Budakalász, Budai út 10.), mint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény vezetője, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között, az alábbi feltételekkel:

INTÉZMÉNY neve: BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE
Címe: 2011 Budakalász, Budai út 10.
Feladat-ellátási hely: Budakalászi Bölcsőde MÁLYVA UTCAI TAGINTÉZMÉNYE
 2011 Budakalász, Mályva utca 1/b
Vezető neve: VILLÁM ZSUZSANNA

SZÜLŐ (törvényes képviselő) adatai:

Név: .....
Születési név: .....
Anyja neve: .....
Lakcíme: .....
Elérhetősége: tel.: .....
 email: .....

GYERMEK adatai:

Név: .....
Születési hely, idő: .....
Anyja neve: .....
Lakcíme: .....
Tartózkodási helye: .....
TAJ szám: .....
Állampolgárság: .....

Preambulum:

„A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42., 42/A §-a alapján:

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnél az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”

3. A helyi adottságok figyelembe vétele mellett a Budakalászi Bölcsőde 1 éves kortól fogadja a gyermekeket. A bölcsődébe jelentkezett, a helyi felvételi rendeletben és intézményi szabályzatban előírt feltételeknek megfelelő gyermekek szüleivel kötött ellátási szerződés

biztosítja a gyermek bölcsődei jogviszonyát, amely minden esetben **egy adott nevelési-gondozási évre szól.**

4. Jelen szerződésben biztosított bölcsődei ellátás **határozott időtartamra** szól, amelynek időpontja: 20..... (év) ..... (hó) ..... (beszoktatás) napjától 20..... (év) augusztus 31. napjáig (a nevelési év végéig) tart.

5. **A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:**

- a gyermek szakszerű gondozása, nevelése, testi-lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésének, szocializációjának és önállósodásának segítése,
- napi négyszeri (diétetikus által összeállított, a gyermek életkorának megfelelő mennyiségű és minőségű) étkezés biztosítása,
- a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges, kulturált, rendezett és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelői rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával (törölköző, ágynemű, előke) történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök biztosítása,
- a gyermek fejlődésének rendszeres gyermekorvosi felügyelete,
- óvodai életre való felkészítés, az életkornak megfelelő önállóságra törekvés,
- mondókákkal, versekkel, dalokkal, mesékkel való ismerkedés,
- igény szerint a kisgyermeknevelők által nyújtott szakmai tanácsadás a gyermek fejlődése, nevelése érdekében.

4. **A bölcsőde a szülő számára az alábbi tájékoztatást nyújtja, biztosítja:**

- a bölcsőde működésének bemutatása, az ellátás tartalmának és feltételeinek megismerése,
- a szakmai dokumentumok, szervezeti, működési szabályzat és házirend, napirend megismerése, nyilvánossá tétele,
- a bölcsőde által vezetett és a szülőre vonatkozó nyilvántartásokról tájékoztatást nyújt,
- a gyermek adaptációhoz szükséges idő és feltételek biztosítása,

- rendszeres napi, személyes tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
- rendszeres betekintés lehetősége a bölcsőde napi életébe, valamint a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet),
- a kapcsolattartás, szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetések lehetőségei kisgyermeknevelővel, vezetővel,
- tájékoztatók, szabályzatok, heti étlap megismerésének módja,
- a bölcsőde hagyományos, nyílt programjain, rendezvényein való részvétel,
- tájékoztatása fizetendő térítési illetve gondozási díjakról,
- az étkezési térítési díj megfizetéséhez a Menza Pure program használata, külön szerződésben foglaltak alapján,
- érdekképviselési fórumban való részvétel lehetősége,
- tájékoztatás a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- tájékoztatás az érték és vagyonmegőrzés módjáról.

5. A bölcsődei ellátás keretében a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014.(XII.21.) EMMI rendeletben foglaltaknak megfelelően az étkezést vásárolt szolgáltatásként a Junior Zrt. biztosítja. A gyermek napi 4x-i (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna) étkezésért a szülő által fizetendő étkezési térítési díj összege: **bruttó 428 Ft/fő/nap.**

6. A bölcsődei **étkezésért fizetendő napi térítési díjat** a szülő vagy a törvényes képviselő az intézmény által meghatározott napokon és a fenntartó által meghatározott feltételekkel köteles megfizetni (Menza Pure ÁSZF). Minden hónap 7-15. napja között kell a következő havi étkezési térítési díjat megfizetni (utalással vagy készpénzzel). Minden hónap 15-20. napja között pótbefizetésre van lehetőség.

7. A személyi térítési díj meghatározásához és a díjfizetési (50% vagy 100%) kedvezményre való jogosultság megállapításához szükséges dokumentumokat a szerződés mellékleteként csatolni szükséges. A kedvezmény érvényesítése ezek nélkül nem biztosított (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, nyilatkozat [6. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) *Korm.r.*], rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat).

8. A gyermek hiányzásai esetében a szülő az alábbiak szerint köteles eljárni:

- A gyermek tervezett hiányzása esetén a hiányzás tényét és az étkezés lemondását a szülő köteles a hiányzás előtt 3 nappal írásban jelezni a bölcsőde házirendjében meghatározottak szerint.
- Betegség esetén reggel 9 óráig történő értesítés esetében a másnapi étkezést lehet lemondani. Amennyiben az értesítés megkésve érkezik, további egy nappal később lehet az étkezés lemondást érvényesíteni.
- A hiányzások (szabadság, betegség) utolsó napjain a szülő köteles a bölcsődét értesíteni, hogy mely naptól hozza gyermekét a bölcsődébe. Az étkezés megrendelése érdekében, előző nap reggel 9 óráig kell ezt jeleznie telefonon vagy e-mailen.
- Hiányzások után csak előzetesen megrendelt étkezéssel napon és egészséges orvosi igazolással fogadjuk, vesszük be a bölcsődébe a gyermekeket.
- Minden betegség és/vagy tartós hiányzás esetén szükséges az orvosi igazolás a gyermek egészséges állapotáról.

9. A bölcsődei ellátás megszűnik,

- a bölcsődei nevelési év végén,
- a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére (kivétel ez alól a védelembe vett, bölcsődei ellátásra kötelezett gyermek),
- ha orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- a bölcsődei házirend súlyos megsértése esetén.

10. A szülő ***hozzájárul / nem járul hozzá**, hogy a bölcsődei programokon, rendezvényeken, a napi játéktevékenységek során a gyermekéről készült fényképek, felvételek a bölcsőde honlapján közzé tehetőek legyenek, emberi méltóságának tiszteletben tartása mellett. (*megfelelő válasz aláhúzendő)

11. A szülő a szerződésben foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, valamint az érdekképviselői fórumhoz fordulhat.

12. A szerződés aláírásával a **szülő elismeri**, hogy a Gyvt. 33.§.(1)-(2) bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodás feltételeiről szóló szóbeli tájékoztatást megkapta.

Jelenszerződésben és a bölcsődei házirendben foglaltakat megismerte, elfogadja, azokkal egyetért, teljesítéséért felelősséget vállal.

Budakalász, ... év ..... hó .....nap

A megállapodás egy eredeti példányát átvettem.

Villám Zsuzsanna
intézményvezető

.....
szülő / törvényes képviselő

ZÁRADÉK

A Budakalászi Bölcsőde szak-alkalmazotti közössége a bölcsőde Szakmai programját megismerte, véleményezte és azt elfogadta.

Dátum: 2017. november 22.

Viktor Orosz

intézményvezető

A **Fenntartó** Budakalász Város Önkormányzatának Oktatási Kulturális és Sport Bizottsága a Képviselő-testület hatáskörében eljárva a Budakalászi Bölcsőde Szakmai Programját a 2017. december 4-én megtartott ülésén, a 69/2017.(XII.04.) OKSB határozatával jóváhagyta.

Budakalász, 2017. december 06.

[Handwritten signature]

Budakalász Polgármestere